

Kommunstyrelsen

Revidering av Reglemente för medelsförvaltning och Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslår kommunstyrelsen besluta enligt nedan.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut

1. Kommunfullmäktige antar föreslagen revidering av *Reglemente för medelsförvaltning* enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen den 24 september 2021.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

2. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1 ovan, antar kommunstyrelsen föreslagen revidering av *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* enligt bilaga 2 till tjänsteskrivelsen den 24 september 2021.

Sammanfattning

All upplåning för kommunkoncernen sker av kommunen för att optimera kommunkoncernens likviditet (koncernkonto), skuldhantering och placeringar. På detta sätt sker en riskspridning vilket bidrar till en effektiv hantering. Den finansiella verksamheten styrs utifrån *Reglemente för medelsförvaltning* och *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning*, vilka föreslås uppdateras.

De största föreslagna förändringar är på placeringssidan, där fler ratinginstitut tillåts. Att öppna upp för fler ratinginstitut möjliggör att utbudet av placeringar kan öka. Räntebärande papper avseende företagscertifikat och företagsobligationer synkas vad gäller ratingskalor och ratingnivåer. Jämfört med nuvarande styrdokument kan placeringar i företagscertifikatet ske till en lägre ratingnivå, medan placeringar i företagsobligationer får en begränsning av den volym som får placeras inom Standard and Poor's ratingintervall BB+ till BB. Ansvarsfulla placeringar har definierats något vad gäller etiska och miljömässiga hållbarhet.

Likviditethantering har uppdaterats främst genom att LCR-måttet (Liquidity Coverage Ratio) har omarbetats för att bättre möta Standard and Poor's bedömning av

likviditetsreserven. På skuldsida har främst förtydligande gjorts kring framtidsstartade ränteswappar¹ såsom på vilket sätt de får genomföras samt att de ska ingå i risklimiten Intervall räntebindning (år). Övriga förändringar är exempelvis att rapporteringen av finansverksamheten till kommunstyrelsen förslås utökas och inte bara ske i samband med tertialrapporterna utan även i månadsrapporterna samt att frekvensen på inrapportering vid borgensåtaganden föreslås förändras från halvårsvis till en gång per år.

Ärendet

All upplåning för kommunkoncernen sker av kommunen för att optimera kommunkoncernens likviditet (koncernkonto), skuldhantering och placeringar. På detta sätt sker riskspridning och bidrar till en effektiv hantering.

Den finansiella verksamheten styrs utifrån de finansiella styrdokument, vilka består av *Reglemente för medelsförvaltning* och *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning*.

I reglementet anger kommunfullmäktige ansvarsfördelningen samt de övergripande principerna för finansverksamheten och medelsförvaltningen såsom likviditetshantering, skuldhantering, placering, donationsmedel, borgen och finansiell leasing med mera.

Reglementet omfattar kommunkoncernen, det vill säga Nacka kommun och dess helägda bolag. Reglementet kompletteras med *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* där bland annat finansiella risklimit fastställs. Nedan beskrivs de förslagna förändringar i *Reglementet för medelsförvaltningen* och *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltningen*.

Föreslagna förändringar i Reglemente för medelsförvaltning

Ansvarsfördelning mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

I *Reglemente för medelsförvaltning* redovisas frågor inom finansverksamheten som beslutas av kommunfullmäktige. Ränta på checkkredit har lagts till då denna fastställs i samband med Mål och budget.

Likviditetshantering

Under likviditetshantering finns texten ”För att planera framtida likviditetsbehov ska en rullande 12 månaders prognos upprättas. Bolagen ansvarar för löpande inrapportering” Detta är ingen övergripande princip för finansverksamheten, så texten flyttas i stället till avsnittet Likviditetshantering i *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* för att bättre motsvara syftet med respektive styrdokument.

Placeringar

Under rubriken Generella principer finns följande text ”Vid placering i värdepappersfonder ska värdepappersfonderna vara registrerade hos Finansinspektionen. Fondens värde ska kunna gå att följa kontinuerligt samt realiseras med kort varsel samtidigt som den genomsnittliga kreditvärdigheten ska vara tillfredsställande”. Motsvarande text återfinns i

---

¹ En ränteswap innebär i normalfallet att man växlar en rörlig ränta till en fast ränta, men kan även vara tvärtom.

båda styrdokument. Eftersom kommunstyrelsen ska identifiera finansiella risker som kommunkoncernen är exponerad för och begränsa dessa i *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning*, tas denna text bort ur *Reglemente för medelsförvaltning*.

Skuldhantering

I *Reglementet för medelsförvaltning* anges de finansiella risker vilka kommunstyrelsen därefter ska fastställa limiter (riskbegränsningar) för. För ränterisken ska kommunstyrelsen bland annat ange en limit för intervall av räntebindning (år). I förslaget ingår ett förtydligande om att även framtidsstartade swappar ska inkluderas i intervallet för räntebindningen. Det är viktigt att framtida åtaganden synliggörs. Kommunen har idag inga framtidsstartade swappar.

Under rubriken Derivat förtydligas hanteringen av framtidsstartade ränteswappar. ”Framtidsstartade ränteswappar är tillåtna som säkringsinstrument för att hantera ränterisk i samband med refinansiering.” Det är angeläget att begränsa eventuell framtidsstartade ränteswappar till endast refinansiering och inte på en högre prognosticerad upplåningsvolym.

Under samma rubrik tas texten ”Minst två derivatbanker ska tillfrågas i samband med upphandling av derivatinstrument” bort. I våra rutiner för den finansiella verksamheten ligger det alltid fråga flera banker, inte bara i samband med derivataffärer.

Under rubriken Finansieringskällor anges vilka finansieringskällor som får användas, om inte kommunfullmäktige i ett särskilt beslut angett annat. Här är Kommuninvest angiven, vilken tas bort då kommunen inte är medlem i Kommuninvest.

Borgen

Frekvens på redovisning vid borgensåtagande föreslås ändras från halvårs vis till en gång per år. ”Organisation som beviljas borgen ska *en gång per år* redovisa saldot på det lånet som ligger till grund för borgensåtagandet, balans- och resultaträkningen samt försäkringsbevis både för den investering som finansieras med kommunal borgen och på eventuell egendom som lämnat som säkerhet.” Tidsangivelsen i förslaget är mer relevant då den mer speglar framtagande av årsredovisningen (balans- och resultaträkningen samt eventuell kassaflödes analys).

Övrigt

Diverse språkliga justeringar, rubriksättningar med mera har uppdaterats i styrdokumentet.

Föreslagna förändringar i Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning

Likviditetshantering

Standard and Poor's reviderade under 2019 sina kriterier för rating av kommuner och regioner, där bland annat bedömningen av likviditetsbehovet har omarbetats. Kommunen

har ett sedan tidigare ett LCR-mått (Liquidity Coverage Ratio) för sin likviditetsreserv. För att bättre möta Standard and Poor's omarbetning har LCR-måttet för likviditetsreserven definierats om. Principen innebär i korthet är att kapitalförfall och räntekostnader för kommande året (minst) ska kunna täckas av tillgänglig likviditet. Även definitionen av tillgänglig likviditet har arbetats om för att bättre motsvara Standard and Poor's beräkning.

Texten "För att planera framtida likviditetsbehov ska en rullande 12 månaders prognos upprättas. Bolagen ansvarar för löpande inrapportering" har flyttats från *Reglemente för medelsförvaltning* till *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* för att bättre motsvara syftet med respektive styrdokument.

Texten "Limiten och koncerninterna räntor på koncernkontot samt övriga koncernbanksavgifter beslutas av kommunfullmäktige i ärendet om mål och budget" hör hemma under *Reglemente för medelsförvaltning* under rubriken Ansvarsfördelning mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Den stryks således här.

Placeringar

Limiten för att begränsa risker i samband med placeringar ska beslutas i *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltningen*. För närvarande är endast Moody's och Standard and Poor's angivna som ratinginstitut i tabellen för Finansiella risker. I förslaget utökas ratinginstituten med Fitch, Nordic Credit Rating (NCR) samt Scope. *Fitch* är tillsammans med Moody's och Standard and Poor's en global aktör som levererar oberoende kreditbedömningar och analyser av bolag, stater och institutioner. *Nordic Credit Rating (NCR)* är ett oberoende ratinginstitut som fokuserar på att utföra kreditbedömningar i den nordiska regionen. *Scope* är ett ledande europeiskt ratinginstitut. Bolaget är specialiserat på analys och rating av finansiella institutioner och företag. Att öppna upp för fler ratinginstitut möjliggör att utbudet av placeringar kan öka.

Vid placeringar framgår enligt gällande styrdokument att: "Endast motparter och fonder som står under Finansinspektionens tillstånd är tillåtna. Fondens värde ska kunna gå att följa kontinuerligt samt realiseras med kort varsel samtidigt som den genomsnittliga kreditvärdigheten ska vara tillfredställande." Genom att använda sig av motparter och fonder som är tillåtna av Finansinspektionen så bedöms kreditvärdigheten vara tillfredställande, därmed kortas meningen ner genom att "samtidigt som den genomsnittliga kreditvärdigheten ska vara tillfredställande" tas bort.

För Räntebärande placeringar har nedan justeringar gjorts avseende företagscertifikat och företagsobligationer:

- Som en konsekvens av att fler ratinginstitut föreslås tillåtas uppdateras även tabellen *Räntebärande placeringar* för företagscertifikat och för företagsobligationer med att omfatta ratingbetyget enligt Standard and Poor's eller motsvarande ratingbetyg från godkända ratinginstitut.

- Placeringar i företagscertifikaten ska enligt nuvarande styrdokument värderas efter Standard and Poor's korta ratingskalan, K-skalan. Merparten av de emitterar (lånar upp) oavsett i certifikat eller i obligationer, använder sig endast av den långa ratingskalan, precis om Nacka kommun gör. Förslaget är således att för företagscertifikat använda samma ratingskala och ratingnivå som för företagsobligationer, det vill säga Standard and Poor's BB (eller motsvarande rating från godkända ratinginstitut). Det innebär att kreditbetygsnivån för företagscertifikat sänks från dagens kreditbetygsnivå på K-1, som motsvarar BBB+, till BB. Det är rimligt att både företagscertifikat och företagsobligationer har samma risknivåer.
- Kommunen får idag placera medel i företagsobligationer med kreditnivå enligt Standard and Poor's på BB, vilket tillhör det översta betygsskiktet på Speculative grade. Investment grade, som är de mest säkra kreditbetygen, är inom intervallet AAA till BBB-. För att minska risken föreslås en begränsning för de placeringar som ligger på speculative grad, det vill säga för placeringar i BB+ till BB. Begränsningen görs genom att "Maximalt 50 procent (dock maximalt 100 miljoner kronor) av det sammantagna placeringsbeloppet för företagscertifikat och företagsobligationer får, vid placeringstillfället, ligga inom intervallet BB+ till BB enligt Standard and Poor's eller motsvarande rating från godkända ratinginstitut."

I nuvarande styrdokument finns det ingen formulering om hur en eventuell sänkning av ett ratingbetyg för en räntebärande placering ska hanteras. Följande har därmed lagts till under Räntebärande placeringar. "Vid en nedgradering som innebär ett avsteg från tillåtna ratingkrav ska den räntebärande placeringen, vars förfallotid överstiger 6 månader, avvecklas så snart det är marknadsmässigt möjligt och utan att det medför extra kostnader för kommunen. Då förfallotiden är 6 månader eller kortare kan placeringen kvarhållas till förfalldatum."

Under rubrik Ansvarsfulla placeringar har både etiska aspekter och miljömässig hållbarhet utvecklats något:

- "Placeringar direkt i företag som har sin huvudsakliga verksamhet, produktion eller försäljning av vapen (inklusive kemiska och biologiska vapen, kärnvapen med mera) och krigsmateriel eller tobaks- och alkoholvaror, kommersiell spelverksamhet, pornografi eller i övrigt bryter mot mänskliga rättigheter, ska undvikas."
- "Miljömässig hållbarhet: Miljöhänsyn ska visas främst genom användande av positiva urvalskriterier exempelvis ska placeringar direkt i företag, som till väsentlig del av verksamheten utvinnet fossila bränslen (olja, gas, kol) och uran, undvikas. Även placeringar direkt i företag som på annat sätt är inblandade i framställning av fossila bränslen genom till exempel produktion och prospektering ska undvikas."

Skuldhanteringar

För att begränsa ränterisken finns limiter för Intervall räntebindning (år). Som en följd av föreslagen förändring i *Reglemente för medelsförvaltning*, är denna ändrad till Intervall räntebindning (år), inklusive framtidstartade swappar, se ovan.

I avsnittet Tillåtna derivat har ett förtydligande tillkommit kring att ränteswappar kan användas för att säkra räntan för framtida refinansiering, vilket följer av förändringen i *Reglemente för medelsförvaltning* under rubrik Derivat. ”Ränteswap: Används för att ändra räntebindningen i existerande lån *eller för att säkra räntan för framtida refinansiering.*” (Den kursiva texten är tillkommande text).

I samma avsnitt har ett stycke lagts till för att begränsa när i tiden förtida start av ränteswappar kan ingås och dess löptid: ”Derivat kan ingås för att säkra risken i befintlig låneskuld samt för att i förtid säkra räntan för framtida refinansieringar. Förtida start av swappar får maximalt ingås 2 år i förtid med en total löptid som inte överstiger 10 år.”

Rapportering

Tidigare har rapportering av finansförvaltningen skett till kommunstyrelsen i samband med tertialrapporterna. I förslaget utökas det till att även omfatta månadsrapporterna.

Övrigt

Diverse språkliga justeringar, rubriksättningar med mera har uppdaterats i de båda styrdokumenterna.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagna förändringar medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Regelverk kring medelsförvaltningen tas fram för att hantera risken som finns i finansmarknaden inom fastställda ramar. Ramarna är till för att minimera ekonomiska konsekvenser vid stora svängningar i finansmarknaden.

Konsekvenser för barn

Beslutet har inga direkta konsekvenser för barn. Ett regelverk kring medelsförvaltningen är en del av god ekonomisk hushållning och ger goda förutsättningar för alla medborgare, bland annat barn och unga.

Bilagor

1. Reglemente för medelsförvaltning
2. Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning
3. Reglemente för medelsförvaltning, med spårning av justeringar
4. Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning, med spårning av justeringar

Jörn Karlsson
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Maria Andersson
Finanschef
Stab ekonomi och finans